

Herbert F. Wolf, Edith M. and Klaus H. Rateitschak og Thomas M. Hassell, redaktører:

Color Atlas of Dental Medicine: Periodontology

Første utgave av denne boken kom allerede i 1985. Dette er en gjennomrevidert og sterkt utvidet utgave, som må karakteriseres mer som et oppslagsverk enn en lærebok som man leser fra perm til perm. Boken er

én av en serie på 11 der de ulike odontologiske fagområder presenteres.

Den er inndelt i fire hoveddeler, som igjen er delt i kapitler. Emner som mikrobiologi og patogenese er relativt grundig behandlet i basaldelen. Her er en lettfattat fremstilling av dannelse av biofilm, diskusjon rundt skyldige bakterier og virulensfaktorer, presentasjon av vertsrespons og immunsystemet, og litt om genetikk og risikofaktorer. Men det er periodontal diagnostikk og terapi som utgjør bokens hovedemner. Dette gjør den ikke bare til et viktig supplement for odontologstudenten, men også til en svært nyttig støttebok for klinikerne.

Bokens klassifikasjon følger retningslinjene fra International Workshop of AAP/EFP 1999 som deler periodontal sykdom inn i åtte grupper:

- I Gingivale sykdommer
- II Kronisk periodontitt
- III Aggressiv periodontitt
- IV Periodontitt som manifestasjon av systemisk sykdom
- V Nekrotiserende periodontal sykdom
- VI Periodontal abscess
- VII Periodontitt kombinert med endodontisk lesjon
- VIII Utviklings- eller arvelige tilstander

I diagnostikkdelen presenteres de forskjellige tilstandene med kliniske bilder, histologi og eventuelt røntgenbilder, gjerne supplert med forklarende tegninger og diagrammer. Under gingivale sykdommer vises i tillegg til simple gingivitter også de hormonelt betingete gingivitter, og akutte nekrotise-

rende tilstander. Her omtales videre medikamentindusert gingival overvekst, slimhinneforandringer, tumores og virusinfeksjoner i munnhulen. I kapitlene om periodontitt går man inn på alvorlighetsgrad og utbredelse i tannsettet, og legger vekt på grundig lommeregistrering, festetapsregistrering og diagnostikk av beinlommer og furkasjonsinvolveringer. Betydningen av gode røntgenbilder og bruk av disse til periodontal diagnostikk understrekes. Mikrobiologisk prøvetaking diskuteres, og det konkluderes med at dette er verdifullt ved spesielle former for periodontal sykdom. Avsnittet om periodontal prognosevurdering er kort, og inneholder bare en oppramsing av faktorer, uten å gå nærmere inn på deres betydning.

Behandlingsdelen starter med en kort men oversiktlig innledning om behandlingsproblemer, behandlingsmål, sårtilheling og regenerasjonsmuligheter. Etter noen sider om akuttbehandling er et omfattende kapittel viet den årsaksrettete behandling, eller fase-1-terapi som forfatterne kaller dette. Her er alt det tradisjonelle om pasientinformasjon og hygieneopplæring. Munnhygienens avgjørende betydning for resultatet understrekes. Så følger en grundig gjennomgang av supra- og subgingival depurasjon og rotplanering, med nøye beskrivelse av instrumenter og teknikk. Her blir det lagt vekt på betydningen av skarpe håndinstrumenter. «Full Mouth Disinfection» og antimikrobiell terapi er også omtalt.

Kirurgifasen, eller fase-2-terapi som den kalles her, er også nøye beskrevet med detaljerte gjennomganger av forskjellige lapp-teknikker, gingivektomi og håndtering av furkasjonsproblemer. Her er mye fint billedmateriale, supplert med instruktive tegninger. For de spesielt interesserte er her også ofret en del plass på regenerasjonsbehandling og mucogingival kirurgi.

Fase-3-terapi er navnet på vedlikeholdsbehandlingen. Her beskrives behovet for og elementene i en effektiv oppfølging av den gjennombehandlete pasient, og samarbeid med hjelpepersonell anbefales. Videre er her brukt en

del plass på informativ beskrivelse av kjeveortopedisk og protetisk støttebehandling av periodontittpasienten. Boken omhandler ikke implantologi, men har en kort diskusjon for og imot det å bevare egne tenner versus erstatning av periodontalt tvilsomme tenner med implantater. Helt til slutt får vi en lett gjennomgang av periodontale problemstillinger hos de eldre pasientene.

Det er relativt få referanser i teksten, noe som gjør at en del påstander blir vanskelig å kontrollere. Noen ganger nevnes en forfatter og et årstall i en parentes, uten at dette er mulig å finne igjen i den relativt sparsomme referanselisten bakerst i boken.

Det som gjør denne boken svært anbefalesverdige er det fantastiske billedmaterialet. Den er vakkert illustrert i alle deler, med tallrike kliniske fotos supplert med enkle, oversiktlige tegninger og plansjer. En utsøkt fargebruk og en gjennomført fin layout gjør boken lettlest og oversiktlig.

Ivar Hoff

532 sider, 1279 illustrasjoner og tabeller.
Stuttgart: Georg Thieme Verlag; 2005.
ISBN 3-13-675003-9. 3rd revised and expanded edition

Daniel M. Laskin, Charles S. Greene og William L. Hylander:

Temporomandibular Disorders. An evidence-based approach to diagnosis and treatment

Redaktørene av denne boken er alle internasjonalt anerkjente klinikere og forskere innenfor feltet «kjeveledd». Denne utgaven (det har vært tre tidligere utgaver) tar sikte på

å gi en evidensbasert fremstilling av det nyeste innen ulike sider av kjeveleddsforskning- og behandling, fremfor personlige meninger. Dette viste seg i mange tilfeller ikke å være mulig fordi det ikke finnes gode nok studier og dokumentasjon for enkelte typer behandlinger. Der god dokumentasjon